

De beste start is met kraamzorg

Het belang van scholing in de kraamzorg

kersten
vandepol
NASCHOLING
IN DE ZORG

Jettie van de Pol even voorstellen.....

Kraamzorg na sectio 1987 /1989 / 1993
oma van 4 kleinkinderen

1980 – Stafdocent vorming
Opleidingsinternaat voor kraamzorg

1984 – Opleidingsfunctionaris kraamzorg
Kruiswerk Gelderland

1990 – Opleidingsfunctionaris Thuiszorg

1998 – KerstenvandePol – nascholingindezorg
Hogeschool docent Management in de Zorg

Programma

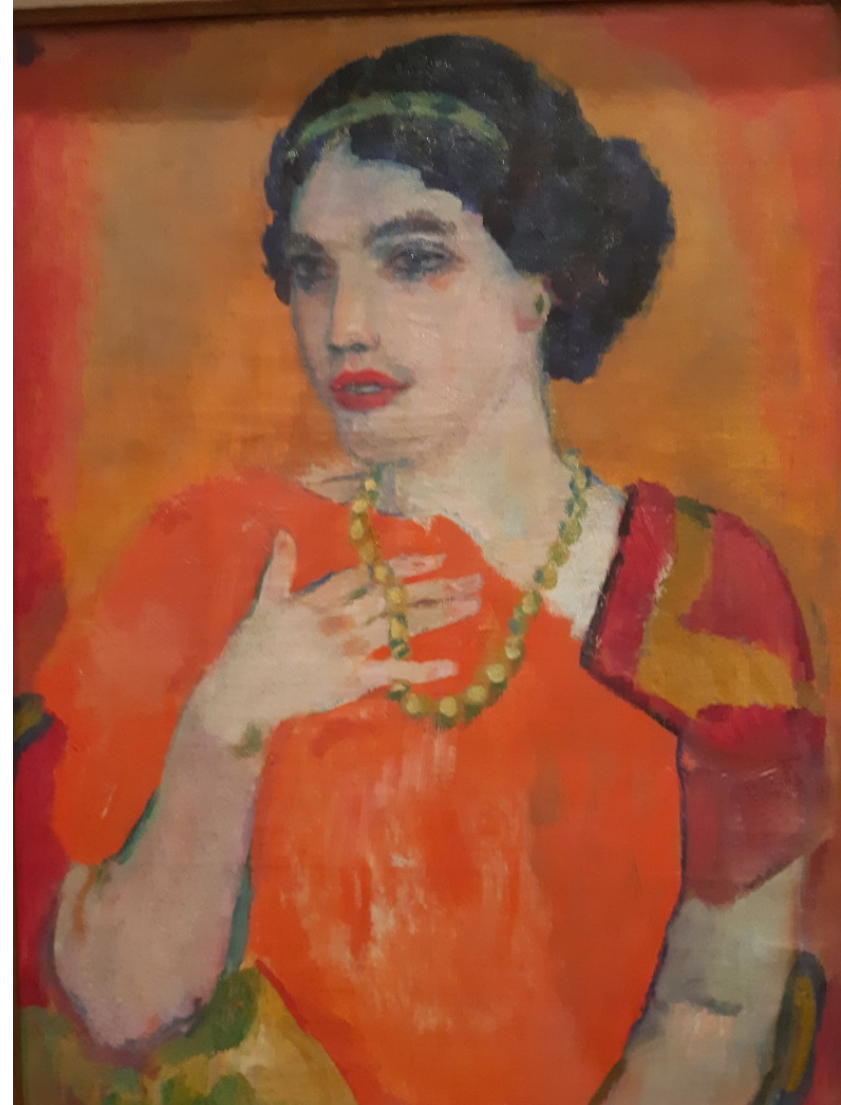
Opleiding voor kraamzorg

Scholing na het TNO rapport

Invoering van de meldcode

Ervaringen uit de bijscholingen

Aanbevelingen

Opleiding voor kraamzorg

1911 1ste opleidingen kraamverzorgster Groene kruis - Rotterdam

“De sterfte der zuigeling te verlagen, hun weerstandsvermogen te verhogen, hun moeder zo krachtig mogelijk aan haar gezin en aan haar arbeid terug te geven en haar een behaaglijk kraambed te bezorgen”

1943 -Opleiding tot kraamverzorgenden verantwoording van kraamcentra
vaktechnisch en praktisch

1950 - Provinciale opleidingscentra
pedagogische - didactische – vormende

Bijscholingen werden door de internaten verzorgd – 1 x per 2 jaar 4 dagen

1980 – MDGO-VZ – brede uitstroom – 4 werkvelden
Branche erkende opleidingen

Bijscholingen – Provinciale kruisverenigingen
Kraamzorgorganisaties
Commerciële aanbieders

2012 KCKZ – kwaliteitsregister

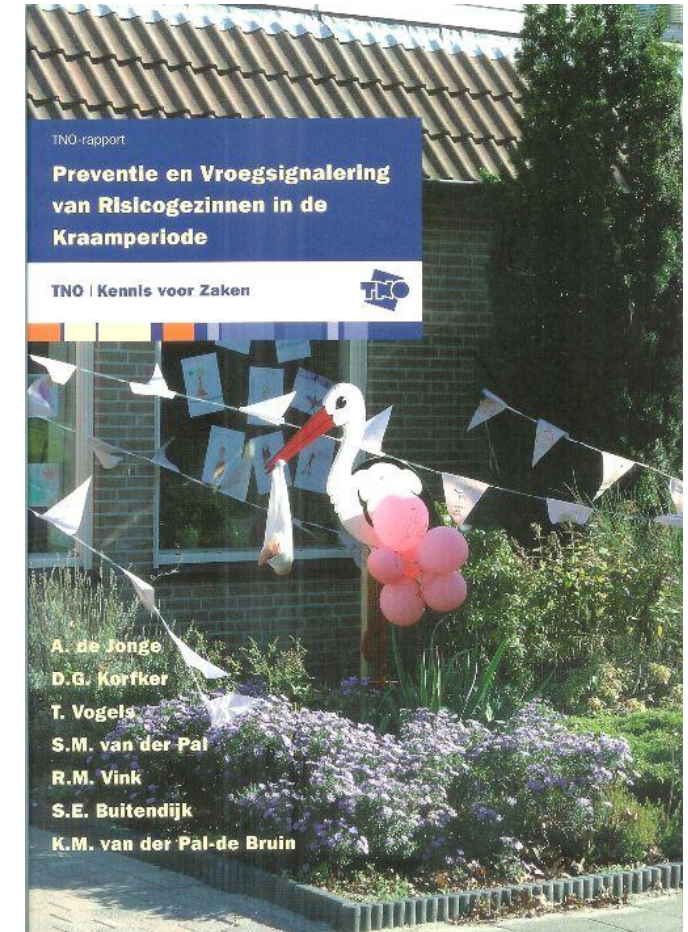
Scholing na het TNO rapport

2007 TNO rapport

Landelijk indicatie protocol kraamzorg 3^e versie
vroegsignalering als taak van de kraamzorg - LIPK

Risicofactoren leren kennen en herkennen en
overdracht

TNO ontwikkelde een instrument waarmee
kraamverzorgenden in een jong gezin
risicosignalen kunnen herkennen en **doorgeven
aan jeugdverpleegkundigen**, zodat vroegtijdig
ondersteuning kan worden aangeboden aan het
gezin.

Invoering van de meldcode

2013 Meldcode

De meldcode als hulpmiddel
en communicatie als succesfactor

Concretiseren van het "niet plus gevoel"

stap 1 risicofactoren en signalen

stap 2 collegiale consultatie

stap 3 gesprek met de cliënt

stap 4 overwegingen

stap 5 hulp of melden

Je kunt het alleen samen

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Uit de praktijk

Samen kun je meer: vroegsignalering in de keten

2016 – bijeenkomsten kraamverzorgenden en verloskundigen
440 KVZ – ca. 65 verloskundigen

Succesfactoren – eigen casus

Snel handelen

Warme overdracht

Terugkoppeling in de keten

Luisteren

openvragen en doorvragen

Serieus genomen

gesteund

betrokken verloskundige

Vooraf informatie aan de kvz

welke hulp is er al

welke risico's

Samenwerken

open contact

laagdrempelig

luisterend oor van de eigen organisatie

vertrouwen

Tips voor de ketenpartners

Terugkoppeling !!!!

Bij de start

Ziekenhuis betere overdracht

Planning eigen organisatie betere overdracht

Verloskundigen

Betere informatie bij de start

Samen een team blijven

Een extra bezoek bijv 10^e dag

Jeugdgezondheidszorg

Beter bereikbaar

In de kraamweek komen – warme overdracht

Meer zichtbaar zijn in de keten

Ruimte voor overleg

Terugkoppeling signaleren+ wat gemist? – leren in de keten

Rol van de kraamzorg

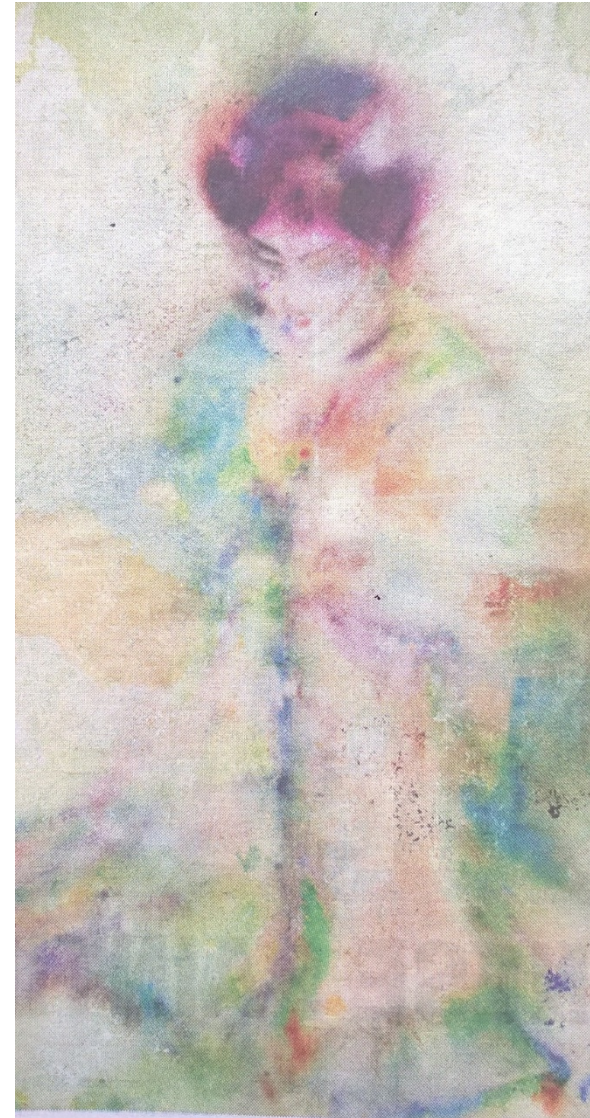
Observeren, signaleren,
Bespreken
Rapporteren(overdracht)

Bevorderen van hechting en gezond gedrag

Voorbeeldfunctie

Indicatie zorgelijke gezinssituatie

TNO checklist / meldcode

Ervaringen uit de bijscholingen

Bereidheid – helpen – oplossen

De kracht van contact maken ‘verdunde ernst’

Uiteenlopend referentiekader

Weerstand – zelfreflectie

Lastigheid - observeren vanuit een meervoudig perspectief

In de keten verschil in professionele taal en attitude.
Analyse versus beschrijving

Aanbevelingen

Leren van en met elkaar, vragen uit eigen beroepspraktijk als uitgangspunt

Scholen in de keten

Ontwikkelen van breder perspectief.

Stimuleren van meer zelfreflectie

Professionele identiteitsontwikkeling

Bewustwording van risico's
kwetsbaarheid / laaggeletterdheid - lage
gezondheidsvaardigheden.

Kraamzorg is onmisbare zorg bij

kersten
vandepol
NASCHOLING
IN DE ZORG